

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 429/2025-61

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoEk/2/2023-274 z 29. novembra 2024 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoEk/2/2023-274 z 29. novembra 2024 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoEk/2/2023-274 z 29. novembra 2024 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.
3. Krajský súd v Bratislave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. mája 2025, ktorá bola I. výrokom uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 429/2025-36 zo 6. augusta 2025 prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu, domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 38

Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením krajského súdu potvrdzujúcim zamietnutie návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka žiada priznanie primeraného finančného zadost'učinenia a náhradu trov konania. Ústavný súd v II. výroku uznesenia č. k I. ÚS 429/2025-36 zo 6. augusta 2025 vyhovel návrhu sťažovateľky podľa § 129 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia do právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

2. Medzi sťažovateľkou a pôvodným veriteľom (bankou) došlo v roku 2004 k uzavretiu zmluvy, na základe ktorej jej boli poskytnuté finančné prostriedky. Pôvodný veriteľ odstúpil od zmluvy vzhľadom na to, že sťažovateľka neplnila v stanovených termínoch splátky. Pohľadávka bola zmluvou o postúpení zo 14. februára 2011 postúpená na oprávneného ([REDACTED]). Následne bola medzi oprávneným a sťažovateľkou uzavretá dohoda o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach z 22. augusta 2011 (ďalej len „dohoda o uznaní dlhu“), v ktorej sťažovateľka uznala dlh, čo sa týka právneho dôvodu a výšky, vzniknutý na základe zmluvy uzatvorenej v roku 2004 medzi sťažovateľkou a pôvodným veriteľom (bankou). Súčasťou tejto dohody o uznaní bola rozhodcovská doložka.

3. Exekučné konanie je vedené na základe návrhu oprávneného ([REDACTED]) na vykonanie exekúcie, ktorým sa proti sťažovateľke domáha vymoženia 1373,97 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom [REDACTED] z 5. apríla 2013, ktorým sťažovateľke uložil povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu uplatňovanú v konaní.

4. Okresnému súdu bol 20. septembra 2019 doručený návrh sťažovateľky na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku účinného do 1. apríla 2017 a na odklad exekúcie. V návrhu sťažovateľka argumentovala, že odstúpenie od zmluvy má v spotrebiteľských vzťahoch účinky *ex tunc* neplatnosťou postúpenia pohľadávky z pôvodného veriteľa na oprávneného a napokon aj neplatnosťou rozhodcovskej doložky. Súd prvej inštancie ako súd exekučný uznesením č. k. 57Er/469/2013-208 z 23. februára 2022 návrhy sťažovateľky (povinnej) zamietol ako neopodstatnené. O odvolaní sťažovateľky krajský súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť oprávnenému plnú náhradu trov odvolacieho konania.

5. Exekučný súd v zhode s odvolacím súdom považoval tvrdenie sťažovateľky o absencii výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) za účelové, najmä s ohľadom na jej pasivitu a nečinnosť v rozhodcovskom konaní. K argumentácii o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uviedol, že v danom prípade postúpením pohľadávky došlo iba k zmene v osobe veriteľa, nie k zmene obsahu pohľadávky. K účinkom odstúpenia od zmluvy poukázal na zmluvné ustanovenie (§ 48 Občianskeho zákonníka), z ktorého vyplynulo, že zmluva v danom prípade zanikla odstúpením od zmluvy, a to dňom doručenia tohto oznámenia druhej zmluvnej strany (*ex nunc*). O námietke neplatnosti rozhodcovskej doložky už bolo rozhodnuté skorším uznesením exekučného súdu. Dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky exekučný súd považoval za platnú vrátane rozhodcovskej doložky, keďže obsahuje všetky zákonné náležitosti.

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľka podala túto ústavnú sťažnosť, v ktorej po zrekapitulovaní priebehu doterajšieho konania argumentuje konkrétnymi skutkovými a právnymi dôvodmi, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd.

7. V ďalšom argumentačnom okruhu označenom ako „neplatnosť dohody o uznaní záväzku a rozhodcovskej doložky“ sťažovateľka zaujala stanovisko k názoru súdu o dostatočnej vedomosti spotrebiteľa o účinkoch rozhodcovskej zmluvy, ktorý nepovažuje za ústavne udržateľný (a teda arbitrážny, nemajúci oporu v reálne zistenom skutkovom stave) a eurokonformný. Osobitne miesto venovala tomu, že odvolací súd sa nevysporiadal s celým radom otázok, ako napr. či ide o vlastnoručný podpis oprávneného na dokumente, o existenciu dlhu, či dohoda o uznaní dlhu (ako vopred pripravená formulárová dohoda obsahujúca v sebe tri dohody) predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a pod.

8. K otázke neplatnosti rozhodcovskej doložky rozsiahlo poukazuje na judikatúru najvyšších súdnych autorít v tom, že princíp *vigilantibus iura scripta sunt* v spotrebiteľských veciach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Zastáva názor, že rozhodcovská doložka je dojednaná neplatne, najmä ak neumožňuje voľbu medzi právomocou rozhodcovského a všeobecného súdu. Závery vyplývajúce z judikatúry najvyšších súdnych autorít odvolací súd podľa sťažovateľky nerefletoval, svojím rozhodnutím sa od nej odkláňa, a to bez presvedčivého odôvodnenia. S poukazom na právne vety uvedené v nálezoch ústavného súdu (I. ÚS 382/2022, IV. ÚS 364/2022) vytýka súdom, ktorých rozhodnutia považuje za výlučne formálne, že sa týmito rozhodnutiami ústavného súdu vôbec nezaoberali, neodcitovali ani jeho súdne rozhodnutie vyvracajúce rozhodovaciu líniu ústavného súdu.

9. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje tým, že už viac ako 11 rokov vedenej exekúcie do dnešného dňa žiaden sudca nevykonal prieskum otázok obsiahnutých v návrhu na zastavenie exekúcie a v odvolaní, čím došlo k odklonu od judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, a to bez presvedčivého odôvodnenia tohto odklonu. Návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia odôvodňuje bezprostredne závažnou ujmou, a to vykonávaním exekúcie a uskutočňovaním úkonov na zistenie a zaistenie majetku sťažovateľky.

III. Vyjadrenie krajského súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

10. V mene odporcu sa vyjadril podpredseda krajského súdu prípisom sp. zn. 1SprV/247/2025 doručeným ústavnému súdu 10. septembra 2025 tak, že sa s argumentáciou sťažovateľky v podanej ústavnej sťažnosti nestotožnil, a to z dôvodov prezentovaných v napadnutom uznesení. V úvode tohto vyjadrenia uvádza, že opakovane uvádzaná námietka o obmedzení sa odvolacieho súdu na stotožnenie sa so závermi exekučného súdu je nedôvodná a ide o zákonom predpokladaný postup (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

11. V ďalšom texte sa osobitne vyjadruje k druhovo označeným sťažnostným námietkam obdobnou metodikou spočívajúcou v zhrnutí právne relevantnej argumentácie exekučného súdu, s ktorou

sa odvolací súd spravidla aj stotožnil, prípadne na podporu jeho správnosti uviedol ďalšie argumenty. Bez potreby opisovať celú pomerne rozsiahlu právnu argumentáciu odvolacieho súdu v predmetnom vyjadrení sa ústavný súd zamerlal na rozhodujúce čiastkové závery odvolacieho súdu v priamej súvzťažnosti na argumentáciu sťažovateľky prednesenú v ústavnej sťažnosti:

a) Argumentácia o neodôvodnení a nevysporiadaní sa s otázkou absencie výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nezodpovedá zisteniam, na ktorých je rozhodnutie odvolacieho súdu založené. Inštitút zastavenia exekúcie nemá slúžiť ako náprava následkov konania, v ktorom bol vydaný exekučný titul, v tých prípadoch, keď povinný v základnom konaní opomenul uviesť skutočnosti na svoju obranu (por. bod 7.2. napadnutého uznesenia, *pozn.*).

b) Rozsiahlu námietku sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení záveru súdu k účinkom odstúpenia od zmluvy považuje odvolací súd za nedôvodnú, keďže sa exekučný súd touto otázkou dostatočne zaoberal a je z odôvodnenia jeho rozhodnutia zrejmé, že vyhodnotil zánik zmluvy o úvere dňom doručenia oznámenia o odstúpení druhej strane v zmysle dohody účastníkov zmluvy.

c) K námietke neplatnosti rozhodcovskej doložky odvolací súd zopakoval zistený skutkový stav o uzavretí novej dohody o splátkach po viac ako šiestich rokoch od vzniku záväzku, a teda v čase, keď už bolo možné od sťažovateľky spravodlivo požadovať dostatočnú vedomosť o účinkoch rozhodcovskej zmluvy. Ak bola dostatočne poučená o svojich právach a ak podpis spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nebol podmienkou poskytnutia úveru, nebolo možné hovoriť o nedostatku zmluvnej autonómie či slobodného prejavu vôle spotrebiteľa. V súlade s vlastnou judikatúrou tvrdí, že v takýchto prípadoch nemožno spotrebiteľovi poskytnúť ochranu pred povinnosťou vrátiť úver. V opačnom prípade by to znamenalo neprimeranú a neprípustnú ochranu úverového dlžníka, ktorá neobstojí v teste dodržania ústavného práva rovnosti účastníkov konania. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s tým, že poskytnutie splátok predstavuje len iluzórnu výhodu. Pritom tvrdí, že ide o výhodu pri plnení sťažovateľke reálne poskytnutá s umožnením dlh uhrádzať podľa splátkového kalendára. Pre úplnosť dodáva, že neplatnosť rozhodcovskej doložky sťažovateľka namietala v skoršom návrhu na zastavenie exekúcie, ktoré bolo predmetom prieskumu v uznesení exekučného súdu Okresného súdu Bratislava II č. k. 57Er/469/2013-99 z 13. mája 2019, bez toho, aby bolo napadnuté odvolaním.

d) Ako nedôvodnú odvolací súd vníma aj námietku sťažovateľky o vyvrátení právnej domnienky existencie dlhu z dôvodu neplatnosti postúpenia pohľadávky z pôvodného veriteľa na oprávneného podľa § 558 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu z obsahu ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľka (dlžník) uznávala premlčaný dlh. Pokiaľ ide o otázku premlčania vymáhaného nároku podľa § 110 Občianskeho zákonníka, touto sa zaoberal exekučný súd v inom rozhodnutí č. k. 57Er/469/2013-40 z 10. októbra 2017, ktorým zamietol návrh na zastavenie exekúcie a ktoré bolo potvrdené uznesením krajského súdu uznesením č. k. 21CoE/194/2019-159 z 10. decembra 2019.

e) K námietke sťažovateľky týkajúcej sa opomenutia rozhodnutí ústavného súdu, najvyššieho súdu a Súdneho dvora Európskej únie v súvislosti s neplatnosťou rozhodcovskej doložky odvolací súd argumentuje jej nedôvodnosťou, a to najmä preto, že ani jedno z uvádzaných rozhodnutí nie je aplikovateľné na daný prípad. Podľa odvolacieho súdu rozhodcovská zmluva zodpovedá požiadavkám zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, táto nebola podmienkou poskytnutia úveru a nepredstavuje ani neprijateľnú zmluvnú podmienku, na ktorej by dodávateľ zakladal poskytnutie úveru.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

12. Zúčastnená osoba, ktorou je obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], nevyužila svoje právo vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti.

III.3. Replika sťažovateľky:

13. Sťažovateľka nevyužila svoje právo vyjadriť sa k vyjadreniu krajského súdu pod sp. zn. 1SprV/247/2025 zo 4. septembra 2025 v konaní pred ústavným súdom.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva na ochranu spotrebiteľa (čl. 38 charty) uznesením krajského súdu potvrdzujúcim uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie, čím podľa sťažovateľky nedošlo v exekučnom konaní k riadnemu poskytnutiu súdnej ochrany spotrebiteľských práv. Ústavnú súladnosť napadnutého uznesenia krajského súdu posúdi ústavný súd aj v kontexte rozhodnutia súdu prvej inštancie ako súdu exekučného.

15. Predmetná vec sa týka pomerne rozsiahlej exekučnej agendy, v ktorej sa vymáha rozhodcovský rozsudok. Tie v zásade majú ako rozsudky štátnych súdov rovnaké pravidlá pre ich vykonanie, no v spotrebiteľských veciach existujú osobitosti. Tie majú základ predovšetkým v tzv. typovej (formulárovej) agende a tá je charakteristická tým, že spotrebiteľ (a je jedno či je to odborník na právo alebo menej zdatný subjekt práva) čelí tlačivu zmluvy, v ktorej vykonať úpravy je takmer iluzórne. Spravidla obchodný zástupca konajúci za dodávateľa nemá možnosti preformulovať text tlačiva zmluvy a za rutinný výsledok uzatvárania zmlúv sa považuje podpis pod všetky klauzuly vrátane tých, ktoré by cez test neprijateľnosti nemali prejsť (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

16. V okolnostiach tejto veci nevzbudzuje pochybnosti, že oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označil za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu. Exekučný súd k tomu argumentoval (v bode 24 uznesenia z 23. februára 2022) (i) vlastnou viazanosťou rozhodnutím vo veci samej, ako aj (ii) pasivitou sťažovateľky počas konania vedenom pred rozhodcovským súdom (v bode 25). Odvolací súd (v bode 7.4) k tejto téme zhodnotil, že (iii) pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy neidentifikoval nedostatok zmluvnej autonómie či nedostatok slobodného prejavu vôle spotrebiteľa.

17. Ani jeden z týchto argumentov neobstojí, a to vzhľadom na účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktorým je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou v neprospech spotrebiteľa (m. m. IV. ÚS 38/2020). Rozmeniac argumentačnú obranu všeobecných súdov na „drobné“, žiada sa zdôrazniť nasledujúce skutočnosti.

18. Zdržanlivosť exekučného súdu vo vzťahu k prieskumu rozhodcovskej zmluvy (vyjadrená názorom o viazanosti rozhodnutím vo veci samej) z hľadiska existencie neprijateľných podmienok nie je namieste. Rozhodcovský rozsudok je totiž explicitne normovaný ako predmet prieskumu zo strany exekučného súdu [*„súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne,*

ak rozhodcovské rozhodnutie nesplňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné“ podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase rozhodovania exekučného súdu]. Za nevykonateľný sa považuje aj rozhodcovský rozsudok vychádzajúci z neplatnej (vrátane neprijateľnej) rozhodcovskej zmluvy. Aj samotná rozhodcovská zmluva je podľa § 53 ods. 3 písm. f) bodu 1 Exekučného poriadku predmetom prieskumu. Už v čase rozhodovania exekučného súdu bola judikatúra Súdneho dvora Európskej únie stabilnou súčasťou judikatúry slovenských všeobecných súdov, ktorá označovala neplatne uzavretú rozhodcovskú zmluvu za prekážku pre materiálne vykonateľný exekučný titul (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/1/2012 z 21. marca 2012). V tomto smere treba prisvedčiť sťažovateľke jednak v tom, že otázku vyhodnocovania platnosti rozhodcovských zmlúv všeobecnými súdmi ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti už riešil (IV. ÚS 371/2018, III. ÚS 272/2020, III. ÚS 60/2020, IV. ÚS 38/2020, I. ÚS 382/2022) a súčasne aj v tom, že sa súdy v jej exekučnej veci týmito rozhodnutiami nezaoberali, hoci závery v nich uvedené sú aplikovateľné aj na prípad sťažovateľky.

19. Pokiaľ ide až o prílišné zdôrazňovanie pasivity sťažovateľky a prioritizovanie zásady „*vigilantibus iura scripta sunt*“ (právo patrí bdelym) treba uviesť, že súdna kontrola neprijateľných zmluvných podmienok vrátane exekučných konaní nie je založená na subsidiarite po vykonaní prvkov bdlosti na strane spotrebiteľov (por. Asturcom C-40/98). Naopak, súdna kontrola v spotrebiteľských veciach zo strany súdov predpokladá okrem iného neskúsenosť spotrebiteľov a je pravidelne prízvukovaná v rozhodnutiach Súdneho dvora Európskej únie (por. C-168/05 Mostaza Claro). Aj preto v súvislostiach spotrebiteľského právneho vzťahu v štádiu posudzovania návrhu na vykonanie exekúcie zásada *právo patrí bdelym* spravidla ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana spotrebiteľa. Exekučný súd v právnej veci sťažovateľky navyše opomína povinnosť vnútroštátnych súdov vyplývajúcu im z únijného práva (smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách) a z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (por. C-600/19, C-448/17) zabezpečiť efektívnu ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v prípade, že tieto dosiaľ súdom skúmané neboli, a to i v štádiu núteného výkonu rozhodnutia (m. m. III. ÚS 72/2024).

20. Ďalej treba uviesť, že všeobecné a relativizujúce úvahy odvolacieho súdu (bod 7.4) týkajúce sa časových súvislostí rozhodcovskej zmluvy uzavretej po šiestich rokoch od uzavretia zmluvy o úvere nie sú ústavne udržateľné. Aj táto obrana súdu totiž vykazuje znaky euronekonformnej argumentácie zužujúcej požiadavku *ex offico* súdneho prieskumu na schematický „predpoklad“ dostatočnej vedomosti sťažovateľky o účinkoch rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovského konania, a to bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu.

21. Podľa odvolacieho súdu (opäť v bode 7.4) má mať relevanciu aj fakt, že podpis spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nebol podmienkou poskytnutia úveru. Aj uvedené tvrdenie predznamenáva určitú zdržanlivosť k *ex offico* iniciatíve súdnej kontroly predmetnej rozhodcovskej zmluvy naznačujúce, že sťažovateľka rozhodcovskú zmluvu ani nemusela uzatvárať. Uvedený záver taktiež naráža na samotnú podstatu ochrany pred neférovými klauzulami v rámci formulárovej agendy. Navyše, nič nenasvedčuje tomu, že by si sťažovateľka individuálne a slobodne vyjedнала rozhodcovskú zmluvu. Naopak, ústavný súd má za preukázané, že rozhodcovská zmluva bola súčasťou formulároveho tlačiva „hlavnej“ dohody. Zo samotnej formy a obsahu tejto dohody vyplýva, že ide o vopred pripravenú štandardizovanú zmluvu v predtlačí. Keďže zmluva

bola zjavne pripravená vopred, o to viac sa mal exekučný súd zaoberať sťažovateľkou vznesenými pochybnosťami, ktoré z toho vyplynuli.

22. Ani argumentácia odvolacieho súdu, že bol v rozhodcovskej zmluve dostatočne poučený o svojich právach, v konzekvencii na ospravedlnenie nevykonania *ex officio* súdnej kontroly rozhodcovskej zmluvy neobstojí. Ak tým súd mienil poučenie týkajúce sa možnosti voľby, či sa prípadné spory budú riešiť pred rozhodcovským súdom alebo cestou všeobecného súdu, ústavný súd hodnotí, že možnosť voľby sťažovateľky (dlžníčky) je len iluzórna a teoretická. Vzhľadom na to, že spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, dala rozhodcovská zmluva – napriek jej zdanlivo alternatívnej formulácii – sťažovateľke možnosť výberu súdu len naoko. K tomu je nutné dodať, že značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu (m. m. I. ÚS 382/2022).

23. Ostražitosť exekučného súdu v súvislosti s hodnotením rozhodcovskej zmluvy bola na mieste o to viac, že neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy je skrývaná prostredníctvom zložitosti formulácie podmienky voľby súdu. Vzhľadom na uvedené sa nejaví byť opodstatnené ani odkazovanie na jej individuálne vyjednanie. Je totiž málo pravdepodobné, že sťažovateľka v pozícii spotrebiteľa pri bežnom čítaní jedného dokumentu zahrňajúceho v sebe tri dohody, ktorý bol podpísaný v jeden moment, odhalí maskovanú podstatu rozhodcovskej zmluvy spočívajúcu v sofistikovanej uzurpácii práva voľby súdu [(a to je podstatou „nekalého“ správania), por. aj III. ÚS 272/2020].

24. Pokiaľ ide o vyhodnotenie dohody o uznaní záväzku, ústavný súd konštatuje, že všeobecné súdy sa v odôvodnení svojich rozhodnutí vysporiadali so zrozumiteľne prednesenou obranou sťažovateľky (namietajúcej hrubý rozpor s normami na ochranu spotrebiteľa) spôsobom, ktorý je v rámci základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a ľudského práva na spravodlivý proces nutné vyhodnotiť ako nedostatočný. Z odôvodnenia uznesenia exekučného súdu (bod 32) vyplýva, že argumentačná rovina k hodnoteniu dohody o uznaní záväzku a úhrade pohľadávky v splátkach je veľmi plytká a selektívna. Navyše, nezohľadňuje povinnosť súdu poskytnúť ochranu spotrebiteľovi v rozsahu a kvalite vyžadovanej úniovým právom a vnútroštátnymi predpismi a povinnosť skúmania samotnej spotrebiteľskej zmluvy a na ňu nadväzujúcich dokumentov z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných dojednaní, a to aj napriek skutočnosti, že sťažovateľka dlh uznala (m. m. III. ÚS 72/2024). Súdy v danej exekučnej veci ani neskúmali, či dlh zo zmluvy o úvere bol v čase podpisu reálne premlčaný, a prípadne ak áno, či sťažovateľka vedela, prečo by uznávala premlčaný dlh, a tým dobrovoľne obnovila jeho vymáhateľnosť.

24.1. Ústavnému súdu sú známe viaceré rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých bol postup oprávneného v exekučnej veci sťažovateľky (obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ]) spočívajúci v hromadnom predkladaní formulárových zmlúv spotrebiteľom o uznaní premlčaných dlhov a úhrade pohľadávok vyhodnotený ako nekalá obchodná praktika, resp. odporujúci dobrým mravom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/103/2013, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/758/2013, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/252/2013, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/800/2015, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/619/2014, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/659/2013).

25. V nadväznosti na dosiaľ uvedené skutočnosti ústavný súd uvádza, že podstata zachovania prístupu bola v prejednávacom prípade závislá od posúdenia vyváženosti dohody o voľbe súdu upravenej v rozhodcovskej zmluve. Je potrebné pripomínať, že zákonnosť exekučného titulu je exekučný súd nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania (nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie), a to aj napr. pre účely zistenia existencie dôvodu, pre ktorý by bolo potrebné už začaté exekučné konanie zastaviť. Odvolací súd (a súd prvej inštancie) pri preskúmaní rozhodcovskej zmluvy rezignoval na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa, ktorý je, spočívajúc v princípe rovnosti zbraní, súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Tým teda došlo zo strany odvolacieho súdu k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny (bod 1 výroku nálezu). Keďže medzi obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 36 ods. 1 listiny) a obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), ústavný súd vyslovil zároveň porušenie práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rovnako bod 1 výroku nálezu).

26. Vychádzajúc z čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúcemu § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde, vzhľadom na vyhovenie ústavnej sťažnosti ústavný súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

27. Po vrátení veci na ďalšie konanie bude úlohou odvolacieho súdu znova sa zaoberať odvolaním sťažovateľky proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí jej návrhu na zastavenie exekúcie, riadiac sa právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze (§ 134 zákona o ústavnom súde), majúc na zreteli, že spravodlivosť, ktorá je osobitne zvýraznená v čl. 6 ods. 1 dohovoru, je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu povinnosť hľadať také riešenie ním prejednáwanej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení.

28. Čo sa týka označeného „práva“ podľa čl. 38 charty napadnutým uznesením odvolacieho súdu, je potrebné uviesť, že ústavný súd sa už skôr v náleze sp. zn. II. ÚS 481/2024 z 11. decembra 2024 po hlbšej analýze predmetného článku charty za pomoci oficiálnych vysvetliviek k charte (k predmetnému článku, ako aj čl. 52 ods. 5 charty) vysvetlil, že predmetný článok charty upravuje zásady, ktoré sú založené na čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V kontexte obsahu čl. 52 ods. 5 charty je potom potrebné konštatovať, že v rámci konania o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy neprichádza do úvahy vyslovenie porušenia tohto článku charty, keďže upravuje „len“ zásady, ktorých dodržiavanie môže byť predmetom prieskumu legislatívnych alebo vykonávacích aktov (prijatých Úniou v súlade s jej právomocami a členskými štátmi, avšak iba v prípade, ak vykonávajú právo Únie). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd ani v tejto veci nemá žiaden dôvod sa od tohto názoru odkloniť, a preto konštatuje nedostatok právomoci ústavného súdu konať a rozhodnúť o namietanom porušení čl. 38 ústavy v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý nevyhnutne viedol k nevyhovaniu sťažnosti v tejto časti (bod 4 výroku nálezu).

29. Podľa § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti aj dočasné opatrenie zanikajú najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o ich skoršom zrušení. V súlade s citovaným ustanovením zákona o ústavnom súde zanikajú okamihom nadobudnutia právoplatnosti tohto nálezu *ex lege* účinky uznesenia ústavného

súdu č. k. I. ÚS 429/2025-36 zo 6. augusta 2025, ktorým bola odložená vykonateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

V.

Primerané finančné zadost'učinenie

30. Pokiaľ ide o požadované finančné zadost'učinenie, ústavný súd vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia tohto základného práva, prípadne zrušenie namietaného rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie (m. m. IV. ÚS 210/04). V tomto prípade zrušením napadnutého uznesenia a vrátením vecí odvolaciemu súdu sa vytvoril dostatočný priestor na nápravu zásahu do základných práv sťažovateľky. Z týchto dôvodov nevyhovelo návrhu sťažovateľky na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia (výrok 4 tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

31. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 949,17 eur (výrok 3 tohto nálezu).

32. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu a z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3, § 16 ods. 3). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a hodnota režijného paušálu je 14,84 eur. Sťažovateľke, ktorej právny zástupca je platiteľom dane z pridanej hodnoty, vznikol nárok na náhradu trov konania za 2 úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti), čo predstavuje celkom 949,17 eur.

33. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu